

Capella de Sant Felip Neri

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Les Ferreres
Alçada: 326

Coordenades:

Latitud: 41.64121
Longitud: 1.911
UTM Est (X): 409306
UTM Nord (Y): 4610514

Classificació

Número de fitxa 08179 - 8
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Any 1660
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari Sí (INVARQUIT)
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Religió
Titularitat Privada
Titular: 002002000DG01B0001DR
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 09/03/2019 - 01:00

Descripció

La capella de Sant Felip Neri està situada dins de la propietat de Les Ferreres, davant del pati de la façana orientada a l'est. És d'una sola nau, de planta rectangular, amb un absis semicircular. La coberta és a dues vessants, de teula àrab i el carener perpendicular a la façana principal. Per sota el ràfec, hi ha una sanefa ornamental, més pronunciada a la façana principal. La uniformitat queda trencada pel campanar d'espadanya, realitzat amb pedra de travertí; té una sola obertura que fineix amb un frontó triangular i coberta a dues aigües de rajol pla. El paredat general és de pedra i travertí, collada amb morter de calç, mentre que la façana principal està arrebossada simulant carreus. Per sota mateix del campanar hi ha un ull de bou de forma circular. La portalada d'accés, orientada al sud-oest està emmarcada per grans pedres als brancals, treballats amb motllura arrodonida. La llinda és del tipus monumental amb la data gravada de 1660 i decorada amb un guardapols motllurat. A l'interior, entrant a mà esquerra hi ha una escala que condueix al cor. L'absis original està tapiat per un mur que arriba fins el sostre. Ambdós costats hi ha sendes portes que permeten accedir al reraltar. El presbiteri, sobre elevat per uns esglaons que el delimiten, està presidit per un retaule de fusta, situat a la part superior de l'altar. S'hi representa Sant Felip Neri agenollat amb una ploma a la mà dreta mentre que amb l'esquerra aguanta uns fulls de paper posats damunt d'una pedra, amb el tinter al costat. Porta una carbasseta i un sarró agafats de la part superior d'un bastó. Al davant seu, hi ha la MaredeDéu amb el Nen Jesús al seus genolls, envoltats pels àngels dels quals només es veuen les ares. El conjunt està daurat a l'or vell. Les parets de la nau tenen un sòcol que imita la pedra. La part superior del mur queda delimitada de la volta per una motllura. Estan enguixades i pintades de color blanc. Es conserven varies de les creus (marcades amb l'oli sagrat) de consagració de la capella penjades als murs que simbolitzen els dotze apòstols.

Observacions:

La propietària actual va localitzar fora de context, en un estat deplorable, les tovalles litúrgiques que recobrien l'altar i les va fer netejar. Actualment formen part del parament de l'altar antic. Al davant, seguint les disposicions emanades del Concili Vaticà Segon, hi ha un altar senzill exempt que permet la celebració de la missa de cara als fidels.

En una fotografia provinent de l'Arxiu Gavin del Monestir de les Avellanès realitzada l'any 1984 s'observa un cancell o barana de fusta amb el nom gravat a la part inferior "CASA LES FERRERES" que delimitava els límits del presbiteri dels fidels.

La capella és la primera església catalana dedicada al sant. És anterior a l'església de l'Oratori de Barcelona (finalitza la construcció l'any 1752) i a la del carrer del Sol de Gràcia (construïda finals del s XIX i acabada a principis del s XX).

Història

La construcció de la capella, 1660 segons la data gravada a la llinda de la portalada exterior, va ser propiciada per Mossèn Josep Ferreres, rector durant bona part del segle XVII de la parròquia de Sant Pere i Sant Feliu de Vacarisses, de la qual llavors depenia la dedicada a Sant Pere i Sant Fermí de Rellinars. Tal era la seva devoció que a l'església parroquial de Vacarisses hi dedicà un altar a més d'aconseguir les relíquies del sant.

Per finançar la construcció de la capella la família del mas de les Ferreres va demanar un censal a la parròquia de Vacarisses. En la Visita Pastoral del 7 de desembre de 1685, divuit anys després de la seva construcció, es pot llegir que el bisbe de Vic, Antoni Pasqual, mana "al que fa lo censal de la capella de St Felip de esta iglesia parroquial que paguen a la cullita del any vinent 1686 tot lo que esta divent" (AEV 1221, fol. 290v). El 30 de setembre de 1698, en una altra Visita Pastoral es fa referència a la capella rural de

St Phelip Neri de la par de Vaquerizas. Corre per compte de Antoni Ferreras, hereu de la casa". I en una altra nota es diu que l'Antoni Ferreras com a hereu de la casa Ferreras de Rellinars continue lol lloable costum que tenen tots los parroquans de donar de menjar un musich dels qui venen à cantar en la festa de St Fermi bisbe" (AEV 1220/7, fol. 8r). En la Visita Pastoral del 10 de novembre de 1726, el bisbe Ramon de Mariomon diu que "en la capella rural de St Felip Neri, manm posen en lo altar lo evangeli de sant Joan y psalm de lavabo (es resava quan l'oficiant es rentava els dits)", i ordena que "fassan ayguera en la sacristia, per poderse rentar las mans lo sacerdot" (AEV 1224 fol. 574v). Hernández que ha resseguit les Visites Pastorals esmenta que més endavant en les Visites Pastorals es fa referència a la celebració de misses. Va ser consagrada en varies ocasions, primerament amb motiu de la seva construcció, i després de la seva restauració, l'any 1922, pel bisbe de Vic, Romà Casanovas. Al seu interior hi havia dos retaules, un d'ells va ser sostret en un dels darrers espolis que ha sofert la masia al primer decenni del segle XXI. Després de la Guerra Civil (1936-1939) l'església parroquial de Sant Pere havia patit danys severos, i la capella del mas de Les Ferreres va acollir les celebracions litúrgiques, fins que es va rehabilitar. L'any 1960 s'hi va celebrar el tercer centenari de la seva consagració. Després d'uns anys deixada gairebé a l'abandó, els nous propietaris l'han netejat i restaurat.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

Arxiu Episcopal de Vic. Sèrie Visites Pastorals. Lligall Rellinars, 1721-1730, fol. 794.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=3&consulta=MCU0Kz...>

HERNÁNDEZ, José Manuel (2016). La capella de Sant Felip Neri de Rellinars, erigida l'any 1660 al mas de les Ferreres, dins revista Vacarisses, balcó de Montserrat, núm. 569, pàg. 25-27. Parròquia de Vacarisses.

